

ματόνεται τώρα μὲ βοριά, τώρα μὲ σιρόκο, ύστερα μὲ γρέο, μὲ μπόρα, μὲ πλημμύρα, γιὰ νὰ τὰ ρίξῃ κάτου. Θὰ ντὰ τσευρουφλίσῃ, θὰ ντὰ γονατίσῃ, θὰ ντὰ ξεγυμνώσῃ, μὰ δὲ θὰ ντὰ νικήσῃ. Καὶ θὰ περάσῃ κι ἄλλη μιὰ φορὰ νικημένος ἀπὸ πάνω τους.

‘Η πιπεριά, ή μαλακιά κι ὅμορφοπράσινη νικήθηκε. ‘Η ἄμυνα! Δὲν ἤξερε πῶς μόνο ή ὅμορφιά δὲν τὰ νικάει δλα.

Ε. ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ

ΕΣΠΕΡΙΝΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

1

Ω ἔσεις δῆπον κλειστήκατε ἐκεὶ μέσα, ἀνοίξετέ μου,
Πόθοι, χαρές, παλμοί,
Στέκομαι ἀπ' ἔξω, ἀνθότοποι δὲ σᾶς ξεχνῶ ποτέ μου,
Μυρώνετε μάλι ὥρα ἐσπερινή,

Καμπάνα ποὺ χτυπᾶς ἀργά κι ἀπὸ μακριὰ σ' ἀκούω,
Σκυμένος, σιωτῆλός,
Τώρα τὸ συλλογίζομαι πόσο ἄδικα νὰ κρούω
Μιὰ θύρα ποὺ τὴ σκεύφωσε δικαῖος...

2

Κ' ἔκεινη ἡ ποθητὴ στιγμὴ ποτέ, ποτὲ δὲ φτάνει,
“Ολοὶ νύγγιξα κι ὅλο μακριά,
Τοῦ ἀμάραντο ποὺ μιούτλεξε, ἀκάνθινο στεφάνι
Τὸ βλέπεις τώρα στὰ ἄσπρα μου μαλλιά.

Γελᾶς; διὰ παῖξει ἀπάνω μου σὰν ἥλιος τοῦ Γεννάρη,
Τοῦ πλάνου χαμογέλιον σου τὸ φῶς,
Μιὰν ἀπριλιάτικη ὅμορφιά, μαγιάτικη μιὰ χάρη,
Μῆδ' ὄντιρεντη δικρός μου οὐρανός.

3

Μπουμπούκι τὸ τριαντάφυλλο κι ὁ νέος ποὺ τὸ προσφέρει
Περίσσος α εὐγενικός.
Μὲ πόση πίστη, κοίταξε, μπρός στὴν ὥραιά του γέρνει,
Ποῦναι κ' ἔκεινη ἀνθός,

“Ομως γιατὶ ἔτοι ἐπίμονα τὴν παλαιὴν εἰκόνα,
Νὰ στέκω νὰ θώρω;
Μήν είναι ἔκεινος ποὺ ἐπεσεν δικράνος στὸν ἀγῶνα,
Μήν δι στερνός ἐγώ;

4

Στὴ δύση ἀπόψε πλένθιμο σταμάτησες φεγγάρι,
Καὶ στὴν ἀνατολή
“Οση μαυρίλα δύνεται διάπειπισμὸς νὰ πάρει,
Κι δι τάφος δῆση κλεῖ.

Μὰ τ' ἀγιασμένα ἔμείτια σὲ δέχονται, δι σκοτάδι,
Σὰ μιὰν αὐγὴ χρυσή,
Κ' ἔξωφαίεις, πλένθιμα φεγγάρι, ἀπόψε βράδι,
Τὴ δυστυχία ἔσν.

Η. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΧΑΡΑΓΜΑΤΑ

Είναι μακριές οἱ νύχτες στοὺς λαοὺς — βαστοῦνε πολλὰ χρόνια. Καὶ πολλὰ χρόνια χαίρουνται οἱ κουκουβάγιες καὶ τ' ἄλλα νυχτοπούλια....

Μὰ ίδεις!.... Στὸν οὐρανὸν φεγγοθελάει σὰ διαμάντι τὸ ἀστρο τῆς Αὔγης.... Ο οὐρανὸς ροδίζει στὴν Ἀνατολή. Τὸ σκοτάδι σκορπάει.... καὶ τὰ πουλιὰ χαιρετάνε τὴν ἡμέρα μὲ χαρμόσυνα τραγούδια! — Ο “Ηλιος ἔρχεται!” —

Δέκα χρόνια τώρα λαμποκοπᾶ σὰν ἀστέρι φωτερὸ — δ «Νευμᾶς». Ο οὐρανὸς ροδίζει στὴν Ἀνατολή. Τὸ σκοτάδι σκορπάει. “Ἄς τραγουδήσουμε τραγούδια χαρᾶς — ‘Ἐρχετ’ ή ‘Ἀλήθεια!’

Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

ΕΝΑΣ ΘΕΟΣ

«Ω! μέσα μου γεννιέται ἔνας Θεός!»
Κ. ΠΑΛΑΜΑ (Τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου).

— Σκιεὶς μισοσιθημένες χάνονται μέσ' στοῦ βιοιᾶ τὸ τρελλὸ πανηγύρι. Σὰ νὰ περνοῦνε ἀπὸ μιὰ μεγάλη πύλη σκυφτοὶ οἱ αἴῶνες.

— Τῆς νύχτας τὸ πυκνὸ σκοτάδι τὸ κεντοῦνε χιονιού νιφάδες, λευκὲς κατάλευκες. Σὰ νὰ πλέκουνε στεφάνι σὲ λεύφανο κάποιου νεκροῦ.

— Τὰ φανάρια σὲ κάθε γωνιά, χύνουν τρεμουλιαστὰ τὸ φῶς τους, μὰ χλωμό, σὰν ἀγιοκέρια. Σὰ νὰ φωτίζουν ἔναν κόσμο ποὺ πεθαίνει.

“Ολόγυρά μου ἔνα στεφάνι μὲ κυκλώνει: ‘Ο βιοιάς, τὸ χιόνι, τὸ σκοτάδι, μόνοι συντρόφοι μου στὸ δρόμο ποὺ τραβᾶ.’

Κάτω στὰ πόδια μόνι τριζοβιολοῦνε τὰ κρουσταλλιασμένα νερά, ποὺ μέσ' στὴν καρδιά μου χτυπάει δι ἀντίλαλός τους. ‘Η παγωνιὰ δλα τάχει νεκρώσει: πλάστη, ὅμορφιά. Θαρρῶ πὼς τὴ νοιώθω ἄγρια νάγγιζει τὴν ψυχή μου....’

Κάποιος περνώντας μὲ ωτᾶ:

«— Γιὰ ποὺ τραβᾶς;»

«— Μήν τάχα ἔρω; Τ' ἄγριο φύσημα τοῦ βιοιᾶ καὶ τὸ σκοτάδι μὲ συνεπαίρνει.»

«— Καὶ ποὺ θὰ φτάσης;»

«— ‘Ολότελα κι’ αὐτὸ δὲν τὸ σκέφτηκα,

«Στοχαζομαί μονάχα, νὰ σταματήσω; Έκεὶ ποὺ

θὰ τελειώσουν οἱ ἀΐδνες κι ὅπου τὸ χιόνι σταματᾷ ποὺν γίνει σάβανο νεκροῦ.

“Οπου τέλειώνει, τὸ φεύτειδο φῶς· καὶ χύνεται φῶς ἀληθινὸ κι ἀνέσπερο φῶς ποὺ φωτίζει καινούργια ζωὴ μὲ νέους συντρόφους, καινούργιους φίλους, ἄλλοιωτικους ἀπὸ τοὺς τωριγούς, ποὺ τὰ γλυκά τους λόγια σταλάζουνε στὴν ψυχή μου μᾶσος κ' ἐκδίκησῃ. Νὰ ζήσω θέλω σὲ κόσμο καινούργιο. Νέα φθησκεία νὰ πιστεύω. Καὶ νὰ λατρεύω δικῷ μου Θεό!»

— Κι ὁ διαβάτης χάθηκε. Εἴτανε ἡ στερνὴ σκὰ ἀπ’ αὐτὲς μοὺ μισοσθητὰ χανόντανε στοὺς βιοιὰ ἃ διφέλλο πανηγύρι· ὁ στερνὸς αἰώνας ποὺ διάβαινε σκυφτὸς ἀπ’ τὴν μεγάλη πύλη.

Καὶ ξάφνω, σὰν τὰ λόγια μὲ τὸν πόθο μου γὰ πήρανε σάρκα, ξανοίγω μές στὸ βιθὺ τρισκόταδο: φῶς, ἀπ’ τὴν Ἀνατολὴ φωτίζοντας. Ξανοίγω πιὸ πολὺ καὶ βλέπω, ἀκόμα, καλύβι φτωχικό

Κάτι μὲ τραβάει σ’ αὐτό. Μὰ πόσο μακρυά μου! Τάχα θὰ τὸ φτάσω;

— Μὰ ναῖ, τὸ θέλω! Καὶ νάμε, ζύγωσα.

Γιὰ φῶς, τώρα; ξανοίγω ἀστρο μεγάλο, γλυκοχάραγμα, αὐγὴ; φωτοπλημύρα, ἥλιο ποὺ δὲ βασιλεύει. Φύσημα ἐλάφρο τῆς αὔρας παιγνιδίζει καὶ ζεστασὰ γλυκεὶ παντοῦ σκορπιέται. Ἐνα στεφάνη ἀπὸ ἥμερα στοιχεὶα δλόγυρα μὲ κυκλώνει πόσο πιὸ διαφορετικὰ ἀπὸ τὰ πρῶτα.

Καὶ νοιώθω, ἡ ζεστασὶα π’ ἀγκάλιασε τὸ κορμὶ μου, νὰ λυώνῃ μέσα μου ὅλα τὰ παλιά, ποὺ ἡ παγωνὶα τὰ εἰχε κρουσταλλιάσει. Καὶ νοιώθω, στὴν ἀδειανὴ θέση τῶν πεθαμένων ποὺ κηδεύτηκαν, κάτι καινούργιο νὰ γεννιέται! Κάτι πιὸ δυνατὸ ἀπ’ τὸ βιοιὰ καὶ τὸ χιόνι, πιὸ δυνατὸ ἀπ’ ὅ,τι βαθειά μου είχε ζήσει.

Μήν είμαι γὼ τὸ φτωχικὸ καλύβι, ποὺ μέσα μου ἀναψε καὶ καίει τὸ φῶς; Τὸ φῶς, ποὺ φωτίζει καινούργιο κόσμο, ἀληθινὴ ζωὴ, ἀνθρώπους ἄλλους, νέους συντρόφους, δικούς μου φίλους;

· Ναὶ, κάτι καινούργιο βιασειά μου γεννιέται καὶ μέσα στὸ αἷμα μου ἀργοκυλάει μιὰ νέα πίστη.

“Ω! ναὶ μέσα μου γεννιέται ἔνας Θεός, αὐτός: ἡ Ἀγάπη.

ΑΙΜΙΛΙΑ ΚΑΡΑΒΙΑ

Εἴτανε ὁ ἀγώνας μας μιγάλος ἡ Ἑλλάδα είναι ὄνομα γλυκὸ καὶ δοξασμένο· μὰ ἔνω λέγανε οἱ ἄλλοι πῶς ἡ Ἑλλάδα ἔχει μόνο παρελθό, ἐμεῖς λέγαμε πῶς ἔχει μέλλο. Τετοιος ὁ πόλεμός μας.

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΑΠΟ ΤΑ “ΜΙΚΡΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΣΕ ΠΡΟΖΑ,, ΤΟΥ CHARLES BAUDELAIRE— XXXIII: ΜΕΘΑΤΕ!

Πρέπει νὰ είναι κανεὶς πάντα μεθησμένος. Αὖτοῦ είναι ὅλα: είναι τὸ ζήτημα τὸ μόνο. Γιὰ νὰ μὴν αιστάνεστε τὸ βάρος τὸ φριχτὸ του Χρόνου, ποὺ σᾶς τουκίζει τοὺς ὅμους, καὶ σκύβετε στὴ γῆς, πρέπει νὰ μεθάτε ἀδιάκοπα.

· Μὰ μὲ τί; Μὲ κφασί, μὲ ποίηση ἡ μ’ ἀρετή, — μ’ ὅ,τι σᾶς ἀρέσει. Μὰ χὰ μεθάτε,

Κι ἀν καριὰ φορά, στὰ σκαλοπάτια ἐνὸς παλατιοῦ, σ’ ἐνὸς χαντακιοῦ τὴν πρωσινάδα ἀπάνω, στὴ μαύρη μοναξιὰ τῆς κάμαρής σας, ξυτνήστε, μισομεθησμένοι, ἡ ξεμέθηστοι, ωρήστε τὸν ἄνεμο, τὸ κῦμα, τάστρο, τὸ πουλί, τὸ ρολόϊ, ὅ,τι φεύγει, ὅ,τι στενάζει, ὅ,τε κυλά, ὅ,τι τραγουδεῖ, ὅ,τι μιλάει, ωρήστε τί ὥρα είναι κι ὁ ἄνεμος, τὸ κῦμα, τάστρο, τὸ πουλί, τὸ ρολόϊ, θὰ σᾶς ἀπαντήσουν. «Είναι ἡ ὥρα νὰ μεθήστε! Γιὰ νὰ μὴν εἰσαστε οἱ βασινισμένοι σκλάφοι του Καιροῦ, μεθάτε μεθάτε ἀδιάκοπα. Μὲ κφασί, μὲ ποίηση ἡ μ’ ἀρετή — μ’ ὅ,τι σᾶς ἀρέσει.»

ΕΣΠΕΡΟΣ

ΣΤΟΝ ΑΡΓΥΡΗ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ

· Η Φύση ἡ ἐλληνικὴ σὲ διάλεκτον
ἡ ίδια νὰ γίνεις ἡ χαρά μας
καὶ σοῦδωκε τὶς χάρες ὅλων ικανοτήτων,
δίχως τὰ σφάρματά μας.

Του ξαναγεννημοῦ μας στάθηκες
ήρωας σεμνός. Σάν κάτι νάχεις
ἀπὸ τὴ φρόνηση ἐνὸς Νέστορα,
μέσα στὸ κόρωμα τῆς μάχης,

εὐγενεικός, πολυτυμπάθητος
ἐπρόσθηκες χαμογελώντας,
μὲ πίστη γιὰ τὴ βέβαιη νίκη μας,
καὶ πάντοτε νικώντας.

Οἱ Ιστορίες σου οἱ Νησιώτικες,
τοῦ γέρο-Δήμου σου οἱ Φυλλάδες,
κι ὅλα σου τὰ ἔργα — τοῦ πνευματικοῦ
του κήπου μας περιπλοκάδες.